

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/61/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719204946
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5719204946.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a sudcov JUDr. Yvety Dzugasovej a Mgr. Andreja Kekelyho, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matky P. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/X, XXX XX C., t.č. bytom J. XXA, XXX XX C. a otca L. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 9P/262/2019-58 zo dňa 25. júna 2020, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Martin č.k. 9P/262/2019-76 zo dňa 11. augusta 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 9P/262/2019-58 zo dňa 25. júna 2020, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Martin č.k. 9P/262/2019-76 zo dňa 11. augusta 2020
p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil otcovi maloletej Y. povinnosť prispievať na jej výživu sumou 100,00 Eur mesačne vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 04.12.2019 (veta prvá výroku). Zameškané výživné pre maloletú Y. za obdobie od 04.12.2019 do 31.07.2020 vo výške 118,44 Eur uložil otcovi maloletej splácať v mesačných splátkach po 5,00 Eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok (veta druhá výroku). Vo zvyšku návrh matky zamietol (veta tretia výroku). Súčasne vyslovil, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 20P/25/2014-103 zo dňa 03.09.2014, právoplatný dňa 22.10.2014 a vykonateľný dňa 21.11.2014 (veta štvrtá výroku). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (veta piata výroku).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že matka sa návrhom podaným na Okresný súd Martin dňa 04.12.2019 domáhala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú Y. zo sumy 85,00 Eur mesačne na sumu 150,00 Eur mesačne.

3. Svoj návrh odôvodnila tým, že rozhodnutím Okresného súdu Martin č.k. 20P/25/2014-103 zo dňa 03.09.2014 bol otec zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 85,00 Eur mesačne. Rozhodnutím sp.zn. 23P/52/2016 okresný súd zamietol návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa. Od septembra 2017 začala maloletá Y. navštevovať 1. ročník ZŠ v Sučanoch. Matkin mesačný príjem s daňovým bonusom predstavuje približne 600,00 Eur, poberá tiež rodinné prídavky na dcéru vo výške 24,00 Eur. Výživné na maloletú dcéru jej vypláca úrad práce, sociálnych vecí a rodiny formou náhradného výživného. Matka spolu s jej plnoletou dcérou a maloletou Y. býva v rodinnom dome. Jej výdavky predstavujú sumu 100,00 Eur mesačne, ktorou prispieva rodičom na energie, poisťné v sume 30,00 Eur mesačne a platby za školu, družinu, školské potreby, stravu, oblečenie, obuv, hygienické potreby a lieky.

4. Otec sa k návrhu matky písomne nevyjadril.

5. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 20P/25/2014-103 zo dňa 03.09.2014, právoplatným dňa 22.10.2014 a vykonateľným dňa 21.11.2014, bol otec zaviazaný platením výživného na maloletú Y. vo výške 85,00 Eur mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 23P/52/2016 zo dňa 28.11.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 20.01.2017, súd zamietol návrh na zvýšenie výživného na maloletú Y.. V súčasnosti je otec evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, no do 24.06.2020 bol dlhodobo dobrovoľne nezamestnaný. Vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že aktuálne je bezdomovec. Čo sa týka práce, čaká na nejaké vyjadrenia, no je to pre neho ťažké. Ak uvedie, že nemá trvalý pobyt a je bezdomovec, jeho šanca na zamestnanie sa okamžite znižuje. Pôvodne otec býval u svojich rodičov. V dôsledku majetkových sporov mu však rodičia zrušili trvalý pobyt. Potom sa snažil prespávať u kamarátov, prípadne u bývalej manželky, (nie u matky maloletej Y.). Občas ho pobolieva chrbát, ale mu bolo povedané, že chrbát bolí každého druhého človeka. Aktuálne žije otec u svojej bývalej manželky, ktorej prispieva na domácnosť podľa toho, koľko má peňazí. Má tiež byt na sídlisku Sever, ktorý prenajíma za 120,00 Eur mesačne. Jedná sa však o byt jeho matky. Brigádnicke nepracuje. Na druhú dcéru G. mu súd zvýšil výživné zo sumy 70,00 Eur na sumu 90,00 Eur mesačne. Toto výživné uhrádzajú jeho rodičia. Na doplatenie výživného matke maloletej Y. si otec musel požičať od kamarátov sumu 700,00 Eur, ktorú postupne vráti z peňazí za prenájom bytu. Za prenájom bytu si otec žiada od nájomcov len čiastku 120,00 Eur mesačne, nakoľko sa jedná garsónku v horšom stave. S nájomcom sa preto dohodol, že ju čiastočne opraví, a preto má nižšie nájomné. Otec si je však vedomý toho, že by mohol za prenájom garsónky pýtať aj viac. Maloletá Y. v školskom roku 2019/2020 navštevuje 1. ročník ZŠ v Sučanoch.

6. Matka pracuje v spoločnosti Aluprint spol. s r.o., kde jej čistý priemerný mesačný zárobok za rok 2019 bol vo výške 540,00 Eur, je poberateľkou rodinných prídavkov na dieťa. Za bývanie uhrádza mesačnú zálohovú platbu vo výške 228,00 Eur. Matka zotrvala na svojom návrhu. Situácia sa zmenila aj v tom, že už nebýva so svojimi dcérami v spoločnej domácnosti s rodičmi, ale už žijú sami. Otec platí na Y. výživné nepravidelne. Vždy ho doplatí spätne za 3 - 4 mesiace výživné. Matka už bola poberateľkou aj náhradného výživného, na ktoré však v súčasnej dobe už nemá nárok, pretože presiahla príjmovú hranicu. Otec opätovne zaplatil zameškané výživné za pár mesiacov vzniklo (od októbra 2019 do júla 2020).

7. Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že v zásade sa na strane matky nič nezmenilo. Stále býva s maloletou Y. v C.. Z výpisu Sociálnej poisťovne je evidentné, že otec naposledy pracoval v mesiaci apríl 2018. Za súčasnej doby je naozaj sťažená situácia na trhu práce z dôvodu šírenia epidémie COVID 19. Je úplne však evidentné, že otec si niekoľko rokov nevie nájsť stabilné zamestnanie, a to napriek tomu, že je v jeho možnostiach a schopnostiach si takéto zamestnanie nájsť, keďže v minulosti aj v roku 2014 pracoval. Zo strany otca nie je žiaden záujem o maloleté dieťa, prípadne plnenia nad rámec určeného výživného. Tvrdenie otca, že starí rodičia budú prispievať na výživu maloletej G., no na výživu maloletej Y. nie, je neprijateľné.

8. Po výpovedi kolízneho opatrovníka otec uviedol, že matka nepovedala to, že z druhej ruky za 140,00 Eur zakúpil maloletej hru, čo bol X-box, čím sa jej snažil sa urobiť radosť. Minulý rok zdedil peniaze, ktoré predstavovali sumu okolo 9.800,00 Eur. Tieto sčasti použil na vyplatenie dlhov, ktoré mal. Volal i matke maloletej, nech ide s ním do obchodu, že by niečo dcére zakúpil, čo matka odmietla.

9. Na to matka uviedla, že v minulosti sa s otcom dohodla, že chce len to, aby pravidelne platil bežné výživné na Y. určené súdom, resp. na základe nejakej dohody a nič viac od neho nepotrebuje. V súčasnosti ľutuje, že minulý rok v lete s ním naozaj do toho obchodu nešla, keďže videla, že otec bežné výživné na dcéru neplatí pravidelne, ale vždy ho len po nejakej dobe spätne doplatí.

10. Následne okresný súd citoval ust. § 78 ods. 1 a 3, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), ako aj ust. § 2 ods. 1 a § 52 CMP, ako aj ust. § 217 ods. 1 CSP a konštatoval, že návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú Y. je čiastočne dôvodný.

11. V posudzovanom prípade súd zisťoval zmenu pomerov, ktorá nastala od právoplatnosti posledného rozhodnutia súdu o výživnom, t.j. odo dňa 22.10.2010, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 20P/25/2014-103 zo dňa 03.09.2014.

12. Porovnaním skutočností na strane rodičov a maloletého dieťaťa rozhodných pre určenie výšky výživného konajúci súd zistil, že v čase jeho posledného rozhodovania o výživnom bol otec zamestnaný v spoločnosti McRoy Slovakia a v júli 2014 mal čistú mzdu 305,00 Eur. V súčasnosti je otec evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Už v tom čase mal otec aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej G. vo výške 66,39 Eur. Otec bol tiež právoplatne odsúdený pre prečin zanedbania povinnej

výživy a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu dva roky. Matka bola v tom čase nezamestnaná a poberala dávku v nezamestnanosti vo výške 325,00 Eur za mesiac jún 2014. Žila spoločne s rodičmi. Maloletá navštevovala od 01.09.2014 MŠ, v súčasnosti je žiačkou 1. ročníka ZŠ.

13. Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 23P/52/2016 zo dňa 28.11.2016, právoplatným a vykonateľným dňa 20.01.2017, bol zamietnutý návrh matky na zvýšenie výživného. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že otec dosahoval nízky príjem zo zamestnania, keďže pracoval len 10 hodín týždenne. Naposledy bol riadne zamestnaný v roku 2014. Aj vzhľadom na zlepšenie situácie na trhu práce oproti minulosti, mal otec dostatočný čas k tomu, aby sa opätovne zamestnal na celý pracovný úväzok, prípadne si našiel aj ďalšie zamestnanie, resp. zamestnal sa na dohodu. Je však nutné, aby si prácu začal aktívne hľadať a nečakal, že sa mu niekto ozve.

14. Pri zvýšení výživného sa má súd zamerať najmä na zmenu pomerov, ktorá nastala od poslednej úpravy výživného, jednak na strane povinného, jednak na strane oprávneného.

15. V posudzovanom prípade nastala zmena pomerov najmä na strane maloletého dieťaťa, ktoré je staršie o 6 rokov. Náklady na jej výživu podstatne vzrástli. V školskom roku 2019/2020 začala navštevovať 1. ročník ZŠ, s čím sú spojené aj zvýšené výdavky (učebnice, zošity, poplatky a podobne). Zároveň matka spolu s maloletou začala bývať v samostatnej domácnosti, takže jej výdavky vzrástli aj v tomto smere. Dovtedy prispievala matka prispievala rodičom na energie sumou 100,00 Eur, aktuálne je jej mesačná zálohová platba za byt 228,00 Eur. Matka je zamestnaná s čistým príjmom okolo 540,00 Eur, čo je v jej prípade zmena v porovnaní s posledným určovaním výživného. Otec už roky dlhodobo nepracuje, aktívne si prácu nehľadá, takýto stav mu zrejme vyhovuje. Uviedol, že u rodičov nemohol zostať, no na druhej strane mu jeho matka prenechala byt, ktorý môže prenajímať. Situácia ohľadne (ne)zamestnania otca sa riešila už v roku 2017, kedy súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Otec bol už v tom čase zo strany súdu poučený, že zmenou na strane maloletej bude nástup na základnú školu. Súd má v danom prípade pri svojom rozhodovaní vychádzať zo zárobkových možností a schopností otca. V konaní bolo preukázané, že otec nemá žiadne zdravotné problémy, pri jeho základnom vzdelaní, by mohol jeho príjem dosahovať najmenej výšku čistej minimálnej mzdy, teda okolo sumy 470,00 Eur. Zároveň otec nepoprel, že si príležitostne zarobí. Výživné na jeho druhú dcéru G. bolo tiež zvýšené zo sumy 70,00 Eur na sumu 90,00 Eur. Zmena pomerov však nastala najmä u maloletého dieťaťa. Lahostajný prístup otca k rodičovským povinnostiam nemôže byť na ťarchu jeho maloletého dieťaťa. Otec svoj postoj preukázal aj počas konania, keď vo februári 2020 bol súdom vyzvaný na zaregistrovanie sa na úrade práce, čo by mu pomohlo nájsť si prácu skôr, no otec tak učinil až deň pred pojednávaním v tejto veci. Na základe uvedeného prvoinštančný súd zvýšil výživné otca na maloletú Y. zo sumy 85,00 Eur na sumu 100,00 Eur, keďže aj zvýšenie o 15,00 Eur pomôže sčasti uhrádzať náklady maloletej v súvislosti s rastom a návštevou základnej školy.

16. Návrh matky súd vo zvyšnej časti zamietol, keďže zvýšené výživné považoval za primerané s ohľadom na zmenu pomerov a tiež s prihliadnutím na potenciálny príjem otca.

17. Zároveň súd vyčíslil zameškané výživné otca na maloletú od dátumu 04.12.2019, teda od dátumu podania návrhu na súd, rešpektujúc § 77 ods. 1 Zákona o rodine, do 31.07.2020. Pri určení nedoplatku na výživnom na dieťa za toto obdobie súd vychádzal zo skutočnosti, že otec si určené výživné plnil a určil nedoplatok na maloletú na výšku 118,44 Eur (28 dní za mesiac december 2019 - 1 deň - 0,48 Eur x 28 - 13,44 Eur + 7 mesiacov roku 2020 x 15,00 Eur = 105,00 Eur). Súd tiež umožnil otcovi splatiť nedoplatok v splátkach po 5,00 Eur mesačne pod následkom straty výhody splátok.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na ich náhradu, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

19. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že odvolací súd návrh matky na zvýšenie výživného v celom rozsahu zamietne; alternatívne sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie považuje za nesprávne, nakoľko konajúci súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Matka podala na Okresný súd Martin návrh na zvýšenie výživného na maloletú Y. zo sumy 85,00 Eur na sumu 150,00 Eur mesačne. V čase podania návrhu bola však situácia z dôvodu pandémie COVID 19 pre otca veľmi sťažená. Z dôvodu poklesu hospodárskych aktivít na tuzemskom trhu bolo pre neho ako bezdomovca nereálne nájsť si stabilnú prácu, najmä s prihliadnutím na možné hrozby z dôvodu hygienického rizika. Bez domova a finančných prostriedkov otec

nie je schopný zabezpečiť si ani základný hygienický štandard. Zabezpečenie rúška a jeho následné ošetrovanie je pre neho nesplniteľnou úlohou. Otec mal za to, že okresný súd svojím rozhodnutím neprihliadal na tieto jeho ťažkosti a nezohľadnil jeho status bezdomovca. Zároveň odvolateľ poukázal na výrazný pokles svojho sebavedomia, ktoré je pre získanie pracovného miesta nevyhnutné. Neustále odmietanie a pohrdanie v pracovnom a osobnom živote mu spôsobuje psychické ťažkosti, ktoré mu bránia presadiť sa na trhu práce. Okrem toho súd by mal prihliadať aj na aktuálne majetkové pomery otca, keď hrozba prípadných represívnych opatrení by spôsobila to, že by nemohol plniť ani svoje súčasné záväzky. Je totiž nereálne až likvidačné plniť si ešte vyššie záväzky. Otec opätovne poukázal na to, že keď obdržal vyšší obnos peňazí, investoval ich do maloletej dcéry. Za odmietnutie tejto pomoci matkou maloletej nemôže. Akcentoval, že v prípade, že sa jeho situácia zlepší a nájde si prácu, bude ochotný jej pomôcť. Momentálne sa však nachádza v existenčných problémoch. Zároveň otec uviedol, že sa snaží dať si svoj život do poriadku, no nie je to jednoduché. Okresný súd mal teda v prejednávanej veci dostatočne preukázané, že momentálne je otec bezdomovec, bez pracovného pomeru a je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a preto mal návrh matky ako nedôvodný zamietnuť.

21. Dňa 11. augusta 2020 okresný súd vydal opravné uznesenie č.k. 9P/262/2019-76, ktorým opravil záhlavie napadnutého rozsudku o údaj, že dieťa je zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin. Ostatné časti napadnutého rozsudku zostali nezmenené.

22. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

23. Uviedla, že prišla o zamestnanie z dôvodu COVID 19 - zrušenie pracovného miesta a od 01.09.2020 bude nezamestnaná. Aj na základe tejto skutočnosti sa zmení jej finančná situácia. Aktuálne jej otec dlhuje na výživnom na maloletú za dva mesiace. Koncom septembra 2020 bude preto nútená znova podať na neho trestné oznámenie na vymáhanie výživného tak, ako to robí každé tri mesiace celé roky. Otec jej dlh na výživnom vypláca vždy až po začatí vyšetrovania pomerov políciou. Zároveň uviedla, že otec dlhodobo nepracuje. Nie sú preto pravdivé jeho tvrdenia o tom, že má problém nájsť si prácu vzhľadom na pandémiu COVID 19. Ako sám na pojednávaní uviedol, má byt, ktorý prenajíma za 120,00 Eur mesačne. Byt je napísaný na jeho matku z dôvodu prebiehajúcich exekúcií voči otcovi. Otec teda nie je bezdomovec. Aktuálne žije v spoločnej domácnosti s bývalou manželkou P. I. a ich dcérou G.. Má tak zabezpečené základné hygienické potreby. Zároveň mu finančne vypomáhajú jeho rodičia i bývalá manželka.

24. Otec nepodal v tejto veci odvolaciu repliku.

25. Kolízny opatrovník zostal v odvolacom konaní nečinný.

26. Ďalšie podania neboli účastníkmi v tomto štádiu konania produkované.

27. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie otca maloletého dieťaťa bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré je možné napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu (v spojení s opravným uznesením) v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a tento rozsudok (v spojení s opravným uznesením) bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) podľa ust. § 387 ods. 1 CSP a § 2 ods. 1 CMP vo veci samej, t.j. v prvej až štvrtej vete výroku i v závislom výroku o trovách konania (veta piata výroku), ako vecne správny potvrdil.

28. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o návrhu navrhovateľky, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 až § 222 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

29. Súčasne odvolací súd preskúmal i námietky otca maloletého dieťaťa uvedené v jeho opravnom prostriedku proti rozsudku okresného súdu a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

30. Odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd) nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Zároveň je nutné dodať, že skutočnosti všeobecne známe (tzv. notoriety) alebo známe súdu z jeho činnosti, sa nedokazujú (§ 186 ods. 1 CSP). Ide o také skutočnosti, ktoré sú známe pomerne širokému okruhu ľudí a vedomosť o týchto skutočnostiach možno u bežného, priemerne vzdelaného človeka žijúceho v danom mieste a čase predpokladať. Nie je pritom podmienkou, aby boli známe každému. Nedokazujú sa ani skutočnosti známe súdu z jeho rozhodovacej činnosti (napr. z konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti a pod). Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, návrhu matky na zvýšenie výživného čiastočne vyhovel a prečo jej sčasti zamietol a ku svojim záverom dospel v kontexte všetkých ostatných vykonaných dôkazov.

31. Zákon o rodine umožňuje, ak sa zmenia pomery na strane rodičov, prípadne na strane detí samotných, aby výživné bolo novým spôsobom upravené (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine). Samozrejme nejde o akúkoľvek zmenu, ale o takú zmenu, ktorá má význam pre záver, že výživné určené v predchádzajúcom rozhodnutí už nezodpovedá zmenenej situácii, a to jednak na strane osôb výživou povinných, tak i osoby k výžive oprávnenej. Takouto zmenou pomerov nie je teda akákoľvek zmena z hľadísk rozhodujúcich pre určenie výživného, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho rázu v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie predchádzajúceho rozhodnutia, teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov.

32. Hmotno-právnou podmienkou toho, aby súd mohol o výške výživného na dieťa opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnúť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výšky výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Len v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatná zmena zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie ďalšej, vyššej formy štúdia, zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie, zmena zdravotného stavu a iné. V zmysle ustálenej súdnej praxe sa za opodstatnenú zmenu pomerov považuje aj zmena v dôsledku plynutia času (v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti), pretože maloleté dieťa rastie a vyvíja sa, s čím spojené zvýšené výdavky.

33. Zákon o rodine v ust. § 62 a nasl. upravuje základné pravidlá pre určenie výšky výživného na dieťa. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča (v prejednávanej veci otca) musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkoľvek) neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a podobne). V zmysle § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Okrem toho v zmysle ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť

pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

34. Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určení vyživovacej povinnosti. Patria k nim predovšetkým odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne a sú závislé predovšetkým od veku, zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu obsahu jeho prípravy na jeho budúce povolanie a pod. Výživné pre dieťa totiž neslúži len na uspokojenie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (strava, ošatenie, obuv, atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a pod.). Odôvodnené potreby dieťaťa sú však bezprostredne ovplyvňované aj schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby, ktoré nepresahujú obvyklú, základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú ale reálne možnosti a schopnosti rodičov vyššie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Navyiac súd prihliadne aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

35. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že v danom prípade nastali podmienky na zvýšenie výživného na maloletú Y. Naposledy bolo o výživnom na maloletú rozhodované rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 20P/25/2014-103 zo dňa 03.09.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.10.2014. Súd v tom čase rozhodol o zvýšení výživného na maloletú Y. zo sumy 65,00 Eur na sumu 85,00 Eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2014, ktoré uložil otcovi platiť vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám matky. Otec bol v tom čase zamestnaný v spoločnosti McRoy Slovakia, a.s. kde v mesiaci júl 2014 dosahoval čistú mzdu vo výške 305,00 Eur mesačne. Okrem maloletej Y. má otec aj vyživovaciu povinnosť k dcére G. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorej v tomto čase platil výživné vo výške 66,39 Eur mesačne. Otec bol aj právoplatne odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmienočným odkladom na skúšobnú dobu dva roky. Matka bola v tom čase nezamestnaná, poberala dávku v nezamestnanosti vo výške 325,00 Eur mesačne (za mesiac jún 2014). Žila v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. Maloletá Y. v tom čase od 01.09.2014 navštevovala materskú školu.

36. Je nepochybné, že od posledného určenia výživného maloletá Y. podrástla a zvýšili sa výdavky na ňu v súvislosti so stravou, ošatením i ďalšie náklady špecifikované v napadnutom rozsudku. Dieťa je zdravé, ale je už o 6 rokov staršie, nechodí do predškolského zariadenia, ale v súčasnosti už navštevuje prvý stupeň základnej školy. Notoricky známou je tiež skutočnosť, aké sú náklady na zakúpenie školských pomôcok a potrieb u žiakov 1. stupňa ZŠ. Žiada sa dodať, že v prejednávanej veci nie je nutné, aby matka preukázala vynakladanie výdavkov na stravu, oblečenie a obuv maloletej predložením množstva pokladničných dokladov, keďže ide o skutočnosť všeobecne známu. Je zrejmé, že dieťa je vo vyššom veku, s čím sú spojené vyššie výdavky na jeho stravu, oblečenie a obuv. To však nie sú jediné náklady na jeho výživu. Výživné pre dieťa totiž neslúži len na uspokojenie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (strava, ošatenie, obuv, atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a podobne). V neposlednom rade je potrebné prihliadnuť i na rast životných nákladov. Zároveň matka má v súčasnosti aj zvýšené výdavky v súvislosti s bývaním, keďže už býva s dcérou samostatne. Rodičom totiž prispievala matka na energie sumou 100,00 Eur mesačne. Aktuálne však platí za byt mesačnú zálohovú platbu vo výške 228,00 Eur mesačne. Matkin príjem u zamestnávateľa Aluprint spol. s r.o. činí okolo 540,00 Eur, netto mesačne. V jej prípade teda tiež nastala zmena v príjmoch v porovnaní s časom posledného určenia výživného. Otec však už viac rokov nepracuje, ani si aktívne prácu nehľadá. Okresný súd správne konštatoval, že mu takýto stav zrejme vyhovuje. Aktuálne otec nebýva už u svojich rodičov, ale žije so svojou bývalou manželkou a dcérou G.. Má však byt (vlastnícky evidovaný na svoju matku), ktorý prenajíma za veľmi nízku cenu nájomného (garsónka prenajímaná

za 120,00 Eur mesačne). Zároveň otec nemá zdravotné problémy, ktoré by mu bránili uplatniť sa na trhu práce. Skutočnosť, že je bezdomovec, mu nemôže brániť v uplatnení sa na trhu práce. Napokon otec síce brigádniccky nepracuje, no nepoprel, že si príležitostne dokáže zabezpečiť finančné prostriedky. Výživné na jeho druhú dcéru G. mu bolo zvýšené zo sumy 70,00 Eur na sumu 90,00 Eur mesačne. Otec má síce základné vzdelanie, avšak jeho minimálna čistá mzda by mohla dosiahnuť (pri jeho aktívnom prístupe hľadať si prácu) aspoň čiastku 470,00 Eur. Konajúci súd preto správne pri svojom rozhodovaní vychádzal z potenciality príjmov otca v rozhodujúcom období. Výživné určené súdom prvej inštancie na maloleté dieťa sa ničím nevymyká bežnej rozhodovacej praxe súdov.

37. Pri rozhodovaní o výživnom vo vzťahu k povinnému rodičovi súd totiž neberie do úvahy len reálne zárobky, ale aj potencialitu jeho príjmov. Keďže otec je zdravý, v produktívnom veku, v záujme zabezpečenia výživy svojho maloletého dieťaťa je v jeho možnostiach a schopnostiach zabezpečiť si dostatočný príjem z pracovného či obdobného pomeru. Nemožno akceptovať stav, že otec pri akútnom nedostatku pracovníkov v službách či remeslách, napríklad aj v stavebníctve, bol dlhodobo nezamestnaný. Otec nepreukázal, že sa aktívnym spôsobom zaujíma o to, aby bol zamestnaný a mal stály príjem, čím by zabezpečil vyživovaciu povinnosť obidvom svojim maloletým deťom. Aj jeho prihlásenie sa do evidencie nezamestnaných na príslušnom úrade práce je len účelové, keďže v súvislosti s aktuálne prebiehajúcim súdnym konaním sa napriek predchádzajúcej výzve súdu do tejto evidencie ako dlhodobo nezamestnaný zaevidoval len deň pred pojednávaním súdu prvej inštancie. Takýmto postojom sa otec sám pripravuje o možný zdroj príjmov, z ktorých by si primárne plnil svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Neobstojí ani argumentácia otca v jeho opravnom prostriedku, že jeho status bezdomovca, či aktuálna pandémia COVID 19, mu bráni zamestnať sa. Nasvedčuje tomu fakt, že otec je dlhodobo niekoľko rokov dobrovoľne nezamestnaný a bol i podmienene odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy. Svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej Y. si otec plní vždy len po tom, ako matka podá voči nemu podnet na trestné stíhanie. Peniaze, ktoré otec zdedil mohol vložiť na účet (úspory) v prospech maloletého dieťaťa. Okrem toho má otec príjem z prenájmu garsónky v Martine. Jednorazový príležitostný dar od otca pre dcéru, tiež nemohol mať vplyv na rozhodnutie súdu o výške výživného. V prejednávanej veci bola teda rozhodnou pre posúdenie výšky vyživovacej povinnosti otca potencialita jeho príjmov, na ktorú (ako už bolo uvedené vyššie) je súd povinný pri rozhodovaní o výške výživného prihliadať. Z vyššie uvedených skutočností je teda zrejmé, že príjem otca môže byť vyšší, než ako sa to snažil prezentovať v priebehu tohto konania. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine, v zmysle ktorého na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká (napr. úvery), ktoré povinný na seba berie.

38. Akonáhle sa človek stane rodičom, nadobúda určité práva s tým spojené, ale tiež mu začne vznikať určité obmedzenie dané existenciou dieťaťa a jeho záujmami. Ak sa rozhodne preto rodič využívať práva na slobodu pohybu a voľbu povolania, či byť nezamestnaný musí mať pritom súčasne na zreteli záujmy svojho dieťaťa, v prejednávanej veci tak záujem na zabezpečení všetkých potrieb svojej dcéry napomáhajúcej všestrannému rozvoju jej osobnosti. V prípade kolízie záujmu dieťaťa a rodiča preváža záujem dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek rozhodovacej činnosti súdov činnosti týkajúcej sa detí. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na argumentáciu Ústavného súdu ČR v rozhodnutí I. ÚS 1335/14 zo dňa 26.05.2014, ktorá je vzhľadom na podobnosť právnej úpravy plne aplikovateľná i na prejednanú vec.

39. Na základe popísaného skutkového stavu odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že zvýšenie výživného otca na maloletú Y. je dôvodné. Vzhľadom na spotrebný charakter výživného sa odvolaciemu súdu javila primeraná výška výživného v sume 100,00 Eur mesačne (t.j. zvýšenie o 15,00 Eur mesačne), keď takto určené výživné zohľadňuje všetky zákonné kritéria rozhodujúce pre určenie výšky výživného pre dieťa. Súdom zvýšená suma výživného na dcéru Y. v primeranej výške zohľadňuje schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca, ako aj odôvodnené potreby osoby oprávnenej výživou a tiež vývoj životných nákladov. Otec sa nemôže spoliehať na to, že matka bude v plnej miere zabezpečovať výživu dcéry a on sa nebude podieľať na zvýšených nákladoch na výživu svojej dcéry. Netreba tiež opomínať fakt, že matka si svoju vyživovaciu povinnosť voči dcére plnila i doposiaľ plní i výkonom osobnej starostlivosti a uspokojovaním jej bytovej potreby (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Pandémia COVID 19 sa neblahým spôsobom podpísala práve na príjmovej zložke matky. Aj vývoj životných nákladov je oproti minulému obdobiu notoricky známou skutočnosťou, ktorú netreba dokazovať. Niet pochýb o tom, že ceny základných potravín a služieb sa oproti predchádzajúcemu

obdobiu (kedy súd rozhodoval o zvýšení výživného), zvýšili. Zvýšené výživné teda zohľadňuje mieru proporcionality i limity otcových možností a schopností. Zároveň s prihladením na nástup maloletej Y. na 1. stupeň ZŠ okresný súd správne určil aj čas, od ktorého zvýšené výživné na maloletú Y. prináleží, keď prihladol na dátum podania návrhu matky na súd (04.12.2019).

40. Súčasne odvolací súd konštatuje aj správnosť napadnutého rozsudku pri vyčíslení nedoplatku otca na výživnom na maloleté dieťa, ktorý v súlade s ust. § 232 ods. 4 CSP s použitím § 2 ods. 1 CMP povolil zaplatiť v splátkach stanovených vo výrokovvej časti svojho rozhodnutia. Zameškané výživné umožňuje otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 5,00 Eur spolu s bežným výživným, pričom takéto rozhodnutie sa javí odvolaciemu súdu ako správne, berúc na zreteľ v konaní zistené pomery účastníkov konania.

41. Správnym je tiež výrok napadnutého rozhodnutia, v ktorom bola konštatovaná zmena pôvodného rozhodnutia o výživnom v dôsledku zmenených pomerov (§ 157 CMP).

42. Vecne správnym je aj výrok napadnutého rozsudku o trovách konania, ktoré plne zodpovedá ust. § 52 CMP aplikovaného súdom prvej inštancie na prejednávajúcu vec.

43. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, je zrejmé, že súd prvej inštancie komplexne správne zhodnotil odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj osobné, zárobkové a majetkové pomery povinného rodiča, t. j. otca, keď prihladol na potencialitu jeho príjmov, v dôsledku čoho dospel ku správnym skutkovým zisteniam uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku. Odvolací súd rozsudok okresného súdu (v spojení s opravným uznesením) preto ako vecne správny potvrdil.

44. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

45. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.